

Habilitačná práca

Názov : Faktory ovplyvňujúce úspešnosť viskosuplementačnej liečby ochorení temporomandibulárneho kĺbu

Študijný odbor: zubné lekárstvo

Autorka: MUDr. Vladimíra Schwartzová, PhD, MPH.

Oponentský posudok

Téma habilitačnej práce, problematika liečby ochorení temporomandibulárneho kĺbu (TMK) je v odbore maxilofaciálna chirurgia vysoko aktuálna. Poruchy funkcie temporomandibulárneho kĺbu (TMD) sú v populácii široko rozšírené a týkajú sa vysokého počtu pacientov. Etiológia, klinická symptomatológia a následná liečba je zložitá a dlhodobá, v mnohých prípadoch až kontroverzná.

Prácu obsahuje celkove 180 strán, je rozdelená do 5 kapitol, s množstvom podkapitol. V dokumente sa nachádza 27 obrázkov, 18 tabuliek a 180 aktuálnych záznamov, ktoré nie sú očíslované. Nie sú uvedené záznamy domácich autorov.

Jednotlivé kapitoly opisujú komplexne celú problematiku, od anatómie, ktorá je opísaná mimoriadne teoreticky, nevyjadruje klinické kritériá (obr. 1 schéma hlavných anatomických súčastí, poloha disku?)

V nasledujúcich kapitolách opisujúcich “Teoretické východiská” – anatómia, špecifiká TMK, funkcia, klasifikácia ochorení... sú opísané pomerne podrobne, s množstvom nepresností, ktoré budú zodpovedané v predložených otázkach.

Autorka ďalej podrobne opisuje mechanizmy terapeutického účinku hyaluronátu v liečbe TMD, podstatu a princípy artrocentézy. Podrobne preberá postavenie, mechanizmus a klinický prínos miniinvazívnej metódy artrocentézy, okrajovo sa zaoberá aj psychosociálnymi súvislosťami spojenými s prítomnosťou algických a funkčných zmien v

oblasti TMK. Pri opisoch a hodnotení klinických príznakov autorka uvádza nepresnosti ako zlepšenie bolesti a iné (Je lepšie uviesť redukcia bolesti v škále ...v rozsahu...)

V nasledujúcich kapitolách “Ciele práce a hypotézy” autorka podrobne uvádza jednotlivé ukazovatele a hodnoty pozorovania , rozsah otvárania, typ aplikovaného preparátu, dĺžku trvania terapeutického efektu. Pri pozorovaní porovnáva aj metódy, ako jednoihlová dvojihlová artrocentéza.

“Materiál a metodika”, ako metodiku autorka zvolila retrospektívnu formu štúdie. Autorka uvádza indikácie artrocentézy po zlyhaní predchádzajúcej konzervatívnej liečbe, akej v akom rozsahu, v akom trvaní nie je uvedené. Pacientka uvádza v súbore 106 jednotlivých pacientov a 240 miniinvazívnych výkonov. Uvádza aj opakované výkony, kedy a koľko s akým časovým odstupom neuvádza. V práci sú uvedené údaje, že výsledky hodnotenia pozorovaných parametrov po troch mesiacoch sú hodnotené u 34 pacientov a po 6 mesiacoch u 16 pacientoch.

Autorka v závere výsledkov správne uvádza vzťah symptómov lokalizovaných v oblasti TMK a prítomného stresu. Tieto bývajú často ako príčiny algických príznakov ako myalgia s typickým vyžarovaním. Tieto je potrebné striktne odlíšiť od intrartikulárnych príčin algických a funkčným symptómov.

V diskusii autorka uvádza signifikantné zlepšenie funkcie reprezentované rozsahom otvárania úst (5 – 7 mm) porovnateľné s literatúrou. Podobný efekt je aj v signifikantnom poklese bolesti v pozorovanom období. Autorka správne uvádza, že tento efekt zlepšenia funkcie a poklesu vnímania bolesti je univerzálny výsledok bez ohľadu na rozsah a typ patologických intrartikulárnych zmien. Expanzia kĺbu, eliminácia produktov zápalových zmien a následná rehabilitácia sú dominantné a efektívne možnosti liečby TMD.

Na strane 145 autorka uvádza, “úspešnosť” uvádzanej liečby nie determinovaná iba biologickými a technickými faktormi výkonu ale aj psychologickým stavom pacienta. Máte vyhodnotené aj opačné konštatovanie či aj v prípade neúspešnosti uvažujete podobne. Nie je lepšie zamerať sa na dominantný problém pacienta (psychický stav) a vyhnúť sa invazívnym prístupom.?

V závere autorka zhrnula predchádzajúce poznatky , správne konštatuje, že sa jedná o multifaktorálne ochorenie. Prítomné sú intrartikulárne zmeny vo forme zníženej kvality kontaktných chrupavkových povrchov spojených s poruchou funkcie disku a funkčným obmedzením TMK. Veľmi často sú prítomné psychosociálne vplyvy. Z vyššie uvedených dôvodov autorka potvrdzuje, že sa jedná o symptomatickú liečbu.

Aj napriek mnohým mojim poznámkam a výhradám , ktoré sú zosumarizované v otázkach odporúčam predloženú habilitačnú prácu k záverečnej obhajobe.

V Bratislave 21.6.2026

prof. MUDr. Dušan Hirjak, PhD.
oponent

1. Otázky: Aké máte presné kritéria indikácie miniinvazívnej liečby? Charakterizujte pojem neúspešná konzervatívna liečba.
2. Odporúčate v liečbe dysfunkcie teporomandibulárneho kĺbu rehabilitáciu?
3. Môžete bližšie vysvetliť číselné údaje 106 pacientov v súbore a 240 výkonov ?
4. Na stranách 19 a 20 uvádzate termíny mierne a široké otváranie úst, aký je rozsah? V odbornej literatúre sa pri jednotlivých fázach uvádza presný rozsah meraný v mm, prípadne interval od ... do, vysvetlite.
5. Okrem interincizálneho otvárania (MMO) hodnotíte aj lateropulzie a propulziu, prípadne zmeny v charakteristike zvukových fenoménov ?

